

Nr 190.

Af herr **Hagberg**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående officiella kungörelsens offentliggörande.

Mot det sätt att för allmänheten bekantgöra Kungl. Maj:ts, länsstyrelsernas och andra offentliga myndigheters kungörelser, som består uti att desamma helt och hållet eller endast till rubrik och datum uppläsas från predikstolarna i våra kyrkor hafva tid efter annan och från skilda håll tungt vägande anmärkingar gjorts.

Från kyrkligt håll klagas öfver att prästerna skola betungas med att efter gudstjänstens slut uppläsa kungörelser, som ibland äro så långa, att om de, såsom lagen bjuder, ordagrant upplästes, arbetet härmed skulle taga en eller annan timme. Och detta arbete är vanligen alldeles ändamålslost, emedan församlingen i regel aflägsnar sig, då prästen börjar läsa kungörelserna. Att underlåta uppläsningen är att göra sig skyldig till lagbrott, som kan rendera prästen åtal, något som verkligen också lär hafva inträffat. Stundom måste för öfrigt prästen lämna intyg om att en kungörelse blifvit från predikstolen uppläst, och då går det ju inte att underlåta uppläsningen, såvida inte vederbörande skall i strid med sanningen lämna ett sådant intyg.

För öfrigt har med skäl framhållits, att kungörelseläsningen är främmande för ändamålet med gudstjänsten samt att den ofta verkar profanerande och störande på de religiösa känslor, som gudstjänsten vill framkalla.

Från allmänt medborgerlig synpunkt måste detta sätt att bringa officiella kungörelser till allmänhetens kännedom anses på ett högst otillfredsställande sätt fylla sitt ändamål. En stor mängd samhällsmedlemmar besöka icke kyrkan regelbundet och en del går kanske så godt som aldrig dit. Men äfven de, som ordentligt besöka kyrkan, blifva icke synnerligt betjänta af den påbjudna kungörelseläsningen. På en del håll underlåter

prästen af skäl, som förut framhållits, att läsa en stor del af kungörelserna. Påbudet »Rubrik och datum kungöras från predikstolen», som återfinnes å de flesta nya författningar, som utkomma, efterlefves t. ex. på många, kanske de flesta håll alls icke. Men äfven om en författnings tillblifvelse kungöres eller en kungörelse ordentligt uppläses — oftast sker det fort och otydligt — så är det i alla fall förenadt med svårighet att fatta och minnas ett muntligen uppläst meddelande, hvarför de, som vilja hafva kännedom om mera viktiga ärenden, måste skaffa sig den på annan väg.

Då det emellertid är af vikt att myndigheternas tillkännagifvanden komma till allmänhetens kännedom, så framställer sig den frågan, huru detta skall kunna ske på något annat och bättre sätt. Utan att tilltro mig om att kunna fullgiltigt besvara frågan tillåter jag mig att framställa ett par förslag.

Hvad nyutkomna lagar och författningar angå, så skulle ju från justitiedepartementet på samma gång kungörelserna utsändas till kommunalordförandena ett tryckt meddelande kunna bifogas, innehållande författningarnas rubrik och datum samt så affattadt och uppställdt, att det lämpligen kunde uppsättas på den anslagstaffla för offentliga meddelanden, som väl finnes eller bör finnas i hvarje kommun vid dess kommunalrum. Samma meddelande kunde möjligen ock utsändas till ett större antal tidningar, hvilka säkerligen beredvilligt skulle införa detsamma i sin notisafdelning. Ännu bättre vore ju att bekosta dess införande som annons, men detta ställer sig måhända alltför dyrt.

Länsstyrelserna skulle på liknande sätt kunna gå tillväga. Ett tryckt, kortfattadt sammandrag med upplysning om att kungörelserna i deras helhet finnas tillgängliga hos exempelvis kommunalordföranden, kunde med hvarje sändning af kungörelser till en kommun bifogas för att anslås å kommunens anslagstaffla. Sammandraget kunde äfven utsändas till länets tidningar för att i dem införas som annons eller notis.

Redan nu anlitas tidningspressen, som bekant, i hög grad af myndigheterna i och för de meddelanden de hafva att göra befolkningen. Detta sätt torde också i alla afseenden vara att föredraga framför kungörandet från predikstolarna. I en tid som vår, då tidningar läses så godt som i hvarje hem, tränger ett på detta sätt kungjordt meddelande ut till folkets alla lager. Och det blir äfven bättre uppfattadt af dem, det vederbör. Medan det talade ordet genast förflyktigas, kvarstår det tryckta och kan läsas om och om igen tills det blir förstådt. Det synes mig därför, som

om det vore godt, om myndigheterna mera än hittills medelst annonsering finge låta sina påbud komma till allmänhetens kännedom.

På grund af det anförda tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder för att myndigheternas kungörelser måtte på annat sätt än genom uppläsning från predikstolarna komma till allmänhetens kännedom.

Stockholm den 26 januari 1912.

Rikard Hagberg.
